

IV. évfolyam, 2013

Statisztikai Jelentések
DÍSZNÖVÉNYTERMELÉS ÉS
GYÓGYNÖVÉNY FELVÁSÁRLÁS

2012. év

Dísznövénytermelés és gyógynövény felvásárlás
IV. évfolyam, 2013

Megjelenik évente

Felelős szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Dancs Gyuláné

dancs.gyulane@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Dísznövénytermelés.....	5
Gyógynövény felvásárlás.....	7

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

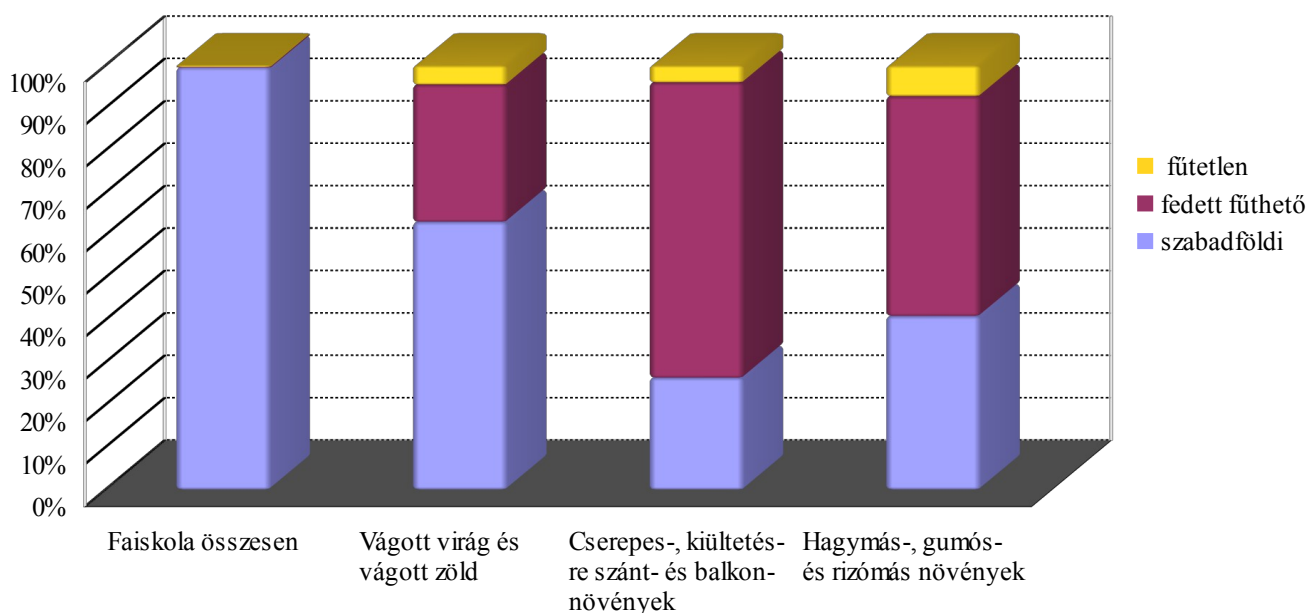
A Magyarországon termesztett dísnövényekről és a gyógynövény felvásárlásról harmadik alkalommal készítettünk felmérést az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program keretében. Az adatszolgáltatók köre a Dísnövény Szövetség és Terméktanács listája alapján került kijelölésre.

Az adatszolgáltatásra kiválasztott szervezetek száma a dísnövénytermesztőknél 935, gyógynövény felvásárlóknál 12. A kérdőív növénycsoportokra, növényfajokra lebontva kért adatokat a használt területről, a munkaerő-felhasználásról, a termelésről, valamint az értékesítésről.

A beérkezett adatok szerint a **dísnövénytermesztésre** használt terület összesen 1409,9 hektár, ebből a szabadföldi 1333,7, a fedett fűthető 64,4, a fedett fűtetlen terület pedig 11,8 hektár. Eltérés mutatkozhat a használt terület növénycsoportonkénti elszámolásánál az engedélyezett és ténylegesen használt terület között (pihentetés vagy egyéb ok miatt).

Az összes foglalkoztatott létszáma 2002 fő, ebből 1322 főt (66 százalék) teljes munkaidőben, 680 főt (34 százalék) pedig részmunkaidőben foglalkoztattak. A faiskolákban 1 fő, míg az intenzívebb növénykultúráknál 5 fő volt az egy hektárra jutó foglalkoztatottak száma.

1. ábra: **Használt terület megoszlása terület típusonként**

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

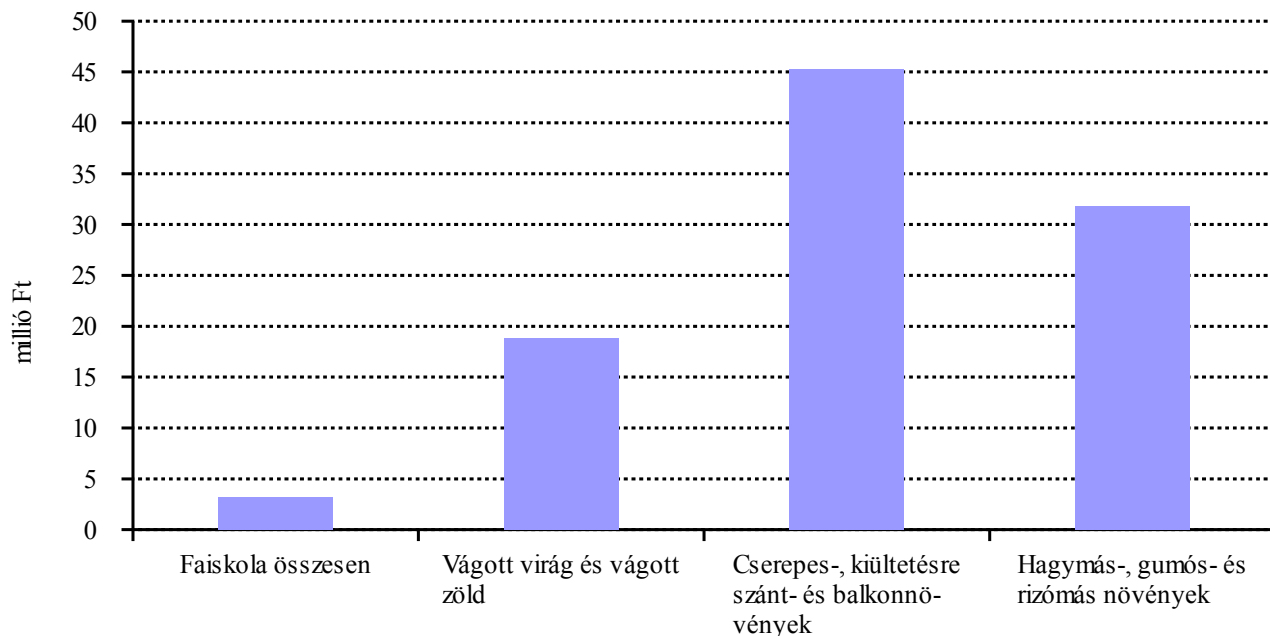
Az egyes növénycsoportokat vizsgálva a legnagyobb területen a faiskolák találhatóak, a szabadföldi terület 95,5 százalékot, a többi kultúra így mindössze 4,5 százalékot foglal el. A fedett fűthető területeken viszont az érzékeny vágott-, cserepes -, egynyári és hagymás növények a meghatározóak.

Az összes adatszolgáltató közül 161 (33,6 százalék) rendelkezik csak faiskolával, kizárólag csak vágott virággal 111 (23,2 százalék), csak cserepes-kiültetésre szánt- és balkonnövényekkel 95 (19,8 százalék), csak hagymás növényekkel 8 (1,7 százalék). A többi 104 (21,7 százalék) adatszolgáltató pedig párhuzamosan többféle növényt is termel.

A dísnövénytermesztés **nettó árbevétele 2012-ben** a beérkezett adatok szerint 7 997 891 ezer forint volt. Ebből 3 959 283 ezer forint (49,5 %) a faiskolák részesedése, 4 038 608 ezer forint (57,1%) pedig a vágott-,cserepes-, hagymás növényeké. Az egy hektárra jutó nettó árbevétel a faiskoláknál 3 165 ezer forint, a vágott virágnál 29 884 ezer forint, a cserepes és balkonnövényeknél a legmagasabb, 171 962 ezer forint, és szintén magas, 77 658 ezer forint a hagymás-, gumós- és rizómás növényeknél. Az időjárás a 2011-es évben sok kárt okozott az ágazatban is, főleg a rózsáknál.

Az ágazat kivitele keleti országok felé mérséklődött, virágok esetében, és nőtt a cserepes növényeknél. A nyugatiak felé stabil volt. Az import csökkent a vágott

2. ábra: **Nettó árbevétel alakulása növénycsoportonként**

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A gyógynövények alapvetően két csoportra oszthatóak: lehetnek vadon termők és termesztettek. A felvásárlási adatoknál megfigyelhető, hogy a vadontermő növények aránya nagyobb, mint a termesztetteké. A virág- a levéldrog- és a mag-termés beszerzése elsősorban a termelőktől, míg a fű – és a gyökérdrog esetében pedig a gyűjtőktől történik. A jelentősen szereplő „gyűjtő”-től való beszerzés valójában egy többlépcsős gyűjtőhálózatként működik.

A legtöbb növényfaj esetében egyaránt található termesztés és gyűjtés. Akad azonban, ami csak vadon termő (bodza, gyermekláncfű, zsurló) illetve csak ter-

mesztett (levendula, mórmaryva, ánizstermés). Az import a Magyarországon nem termesztendő, egzotikus, illetve a kis mértékben termesztett gyógynövények esetén jellemző. Az export döntő része EU-s országokba kerül alapanyagként kiszállításra.

A feldolgozott adatok szerint a legnagyobb mennyiségben felvásárolt gyógynövények a kamilla, csalánlevél, aranyvesszőfű, gyermekláncfű, bodzabogyó, csipkebogyó, édeskömény és vadgesztenye voltak 2012-ben. A táblázatban a csillaggal jelöltek adatvédelmi okok miatt nem közölhető adat.

Dísznövénytermelés

Sorszám	Termékcsoport	Dísznövénytermesztő terület, m ²			Értékesített mennyiség, darab	Értékesítés nettó árbevétele, ezer Ft
		szabadföldi	fedett			
			fűthető	fűtetlen		
1	Faiskola összesen	12 508 691	13 471	43 051	7 031 133	3 959 283
2	Fenyőfélék	3 979 081	1 641	5 646	850 553	1 251 393
3	ebből: földlabdás	3 635 972	200	138	444 278	961 349
4	konténeres	309 059	1 409	5 408	340 038	282 898
5	Lombhullatók	5 502 756	600	6 313	803 071	1 483 388
6	ebből: földlabdás	5 144 445		1 200	456 567	1 075 038
7	konténeres	257 811	600	5 090	323 159	383 303
8	Cserjék	859 108	240	10 231	1 708 034	507 965
9	Szabadföldi rózsza	501 520			1 990 628	290 941
10	Rózsató	176 693	1 750	6 810	788 076	139 454
11	Szaporítóanyag	69 366	9 240	13 451	379 309	31 885
12	Karácsonyfa	214 744			52 338	13 772
13	Fenyőág	15 406			695	377
14	Egyéb	1 190 017		600	458 429	240 108
15	Vágott virág és vágott zöld	626 099	321 054	45 035	30 096 439	1 871 058
17	Rosaceae (pl. Rózsa)	8 400	54 040	10 480	2 664 273	144 589
18	Caryophyllaceae (pl. Szegfű)	100	40 950	890	1 585 638	69 952
19	Orchideaceae (pl. Orchidea)		27 986		865 441	74 647
20	Irideaceae (pl. Kardvirág)	18 728	1 500	510	103 825	7 346
21	Asteraceae (pl. Krizantém)	5 721	38 795	17 212	1 555 717	104 844
22	Száritott és más módon kezelt	52 800	260	100	1 108 100	8 428
23	Vágott zöld	39 712	24 940	2 450	1 357 204	46 411
24	Szaporítóanyag	400	10 070	40	8 251 087	545 220
25	Egyéb	500 238	122 513	13 353	12 605 154	869 621
	ebből:					
	alstromeria	500	5 000	1 000	350 000	18 000
	boglárka		80		680	157
	celosia	200		600	10 000	1 250
	frézia		1 500		70 000	2 751
	gerbera		79 477	857	9 666 280	394 134
	gypsophila	1 000	2 000	1 000	38 000	1 450
	kála			500	3 230	289
26	lilium		11 100		1 831 000	310 366
	limonium	800			2 000	234
	Lisianthus		4 080	1 180	96 404	11 242
	őszirózsa	1 150			1 636	359
	strelitzia		740		5 400	1 227
	törökszegfű	920	2 060		29 040	415
	tubarózsa	490			2 600	541
	viola		300		1 000	80

Dísnövénytermelés és gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Dísnövénytermesztő terület, m ²			Értékesített mennyiség, darab	Értékesítés nettó árbevétele, ezer Ft
		szabadföldi	fedett			
			fűthető	fűtetlen		
27	Cserepes-, kiültetésre szánt- és balkonnövények	122 042	322 436	18 574	14 457 004	2 098 668
28	Ericaceae (pl. Azálea)		760		12 800	3 894
29	Asteraceae (pl. Krizantém)	35 710	32 033	6 795	614 665	113 993
30	Begoniaceae (pl. Begóniák)	560	13 843	100	635 814	77 412
31	Geraniaceae (pl. Muskáтли)	310	82 461	1 094	1 300 539	361 216
32	Balsaminaceae (pl. Impatiens)	100	6 730	100	210 546	41 148
33	Szaporítóanyag		5 890		941 936	70 947
34	Kiültetésre szánt és balkonnövények (egy-, kétnyári, és évelő)	65 265	131 491	8 785	9 040 993	1 064 335
35	Egyéb cserepes növények	20 097	49 228	1 700	1 699 711	365 723
	ebből:					
	ciklámen		1 200		6 420	2 760
	gerbera		120		8 960	2 376
36	leander		600		5 500	1 623
	poinsettia		800		30 131	8 480
	primula		3 770		93 336	9 716
	saintpaulia		3 000		198 800	34 132
37	Hagymás-, gumós- és rizómás növények	8 870	11 240	1 580	504 425	68 883
38	Liliaceae (pl. Tulipán)	4 020	7 470	1 280	399 300	34 052
39	Orchideaceae (pl. Orchidea)		1 770		11 350	23 600
40	Amarilliaceae (pl. Nárcisz)	2 000	2 000	300	77 475	6 501
41	Szaporítóanyag	2 850			16 300	4 730
42	Egyéb					
	ebből:					
	alstromeria		10 000	110	1 660 228	126 866
	canna		300		1 000	400
	ciklámen			200	2 000	600
43	frézia		1 190		75 600	2 320
	iris	2 000	1 100	1 600	239 700	12 437
	jácint		2 000		88 625	18 496
	kála		4 450	2 500	113 130	5 266
	liliom		18 800		743 007	134 016
44	Összesen	13 265 702	668 201	108 240	52 089 001	7 997 891

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Beszerzés								Értékesítés belföldi továbbfeldolgozásra			
		Termesztett				Vadontermő						Import	
		Termelőtől		Saját termelés		Gyűjtőtől		Felvásárlótól					
		kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog
1	Virág	5 470		*	*	180 348	31 382		44 454	*	81 170		43 255
2	Árnika									*			*
3	Bodza			*		110 804		*					4 617
4	Galagonya ágvéggel				*	*	*		*		*		*
5	Hárs ezüst				*		*		*		*		*
6	Hárs orvosi				*		13 371		12 045		*		8 320
7	Hibiszkusz	*									*		*
8	Kamilla	*	*	*		*	*		*	58 812			*
9	Körömvirág	*			*						*		*
10	Kövirózsa												
11	Levendula	*	*	*							*		*
12	Mórmályva		1 024								*		*
13	Levél	*	16 791	*		*	144 948	*		31 436			34 566
14	Borsosmenta		*								*		*
15	Citromfűlevél	*	*	*							*		*
16	Csalánlevél					*	138 850		*				*
17	Fekete ribizli						*		*				*
18	Galagonya												
19	Gyermekláncfű					*	*		*		*		*
20	Kapor		*										*
21	Keskenyütifű levél				*						*		*
22	Majoránna		*								*		*
23	Muskotályzsálya												
24	Nyírfalevél						*				*		*
25	Orvosi zsálya	*	*										*
26	Rozmaring		*								*		*
27	Fű	*	*	*	*	*	250 629		62 598		*		76 331
28	Aranyvesszőfű					*	57 406		*				*
29	Benedekfű		*	*	*								*
30	Cickafarkfű			*	*	*	98 888		*		*		46 446
31	Ezerjófű						*				*		*
32	Fehér üröm					*	22 807		*		*		*
33	Izsópfű		*	*			*						*
34	Kakukkfű	*	*	*	*								*
35	Kisvirágú fűzikefű		*			*	*		*				*
36	Legyezőfű						5 747				*		*
37	Lósóska			*	*		*		*				*
38	Orbánfű						8 009		*				*
39	Tárkonyüröm		*										*
40	Varadicsfű					*	*						*
41	Vasfű			*			*		*		*		*
42	Zsurló						48 813		*		*		*

Dísznövénytermelés és gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Beszerzés								Értékesítés belföldi továbbfeldolgozásra			
		Termesztett				Vadontermő							
		Termelőtől		Saját termelés		Gyűjtőtől		Felvásárlótól		Import			
		kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog
43	Gyökér		*			*	*		12 386			*	*
44	Csalángyökér						*		*		*	*	
45	Édesgyökér								*		*	*	
46	Gyermekláncfű					*	*		*			*	
47	Lestyángyökér												
48	Macskagyökér		*								*	*	
49	Orvosiziliz-gyökér		*			*	*		*		*	*	
50	Tarackbúza-gyökér						*					*	
51	Mag-termés	20 485		*	171 283	28 410		*	389 378	*	35 110		33 277
52	Ánizstermés		*										*
53	Borágómag												
54	Borókabogyó					*	*		*	*			*
55	Bodzabogyó					*	*		*		*		*
56	Csipkebogyó					*	*	*	*		*		*
57	Csipkehús						*		*		*		*
58	Édeskömény		*	*					*		*		*
59	Galagonyabogyó					*	*		*				*
60	Kapor		*										*
61	Konyhakömény		*						*				*
62	Máriatövismag		*	*							*		*
63	Mustár		*			*					*		*
64	Vadgesztenye					*	*	*	*				*
65	Vegyes		*			*	24 396		*	*	*	*	*
66	Fagyöngy					*	21 593		*	*	*	*	*
67	Fehérbabbéj						*		*		*		*
68	Kukoricabibe		*										*
69	Kutyabengekéreg						*				*		*

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

